

Átfogó városfejlesztés

Lakásépítések

A nyárra elkészül a partfal egy szakasza

Mindennapjainkban, ügyesbajos dolgainkban elmélyedve hajlamosak vagyunk elveszíteni áttekintésünket az egész fölött. Gyakran azok is így járnak, akik hivatászerűen foglalkoznak várospolitikával, Szeged fejlesztésével, s így jövőjével is, mert napjaink a már elkezdett munkák, a kijelölt részfeladatok gondjai töltik be. Még inkább így van ezzel az a szegedi, akinek nem hivatása a városfejlesztés, csupán érdeklődéssel és szeretettel figyeli, mi minden történik itt. S a nehézségek e szeretettel gyakorolt váltják bosszankodásra, elfeledtetve a városfejlesztés egészének nagyon is szép jelenét, s biztató jövőjét. Ezért hat felvillanyozó erővel, ha valaki egy városi vezetőt hall beszélni Szeged jövőjéről. Így hatott a résztvevőkre Papp Gyulának, a városi tanács elnökének minapi előadása is, amelyet a Szegedi Akadémiai Bizottság klubjában tartott a középtávú városfejlesztési elképzelésekről.

1

Talán nem is annyira az adatok, az egyes tervek azok, amelyek lekötötték az ember figyelmét, hiszen azokat — lapunk közvetítésével — többé-kevésbé minden városát szerető szegedi ismeri. Maga az átfogó egész érdemel figyelmet, amelybe a tervek és számok illeszkednek, s amely együttesen teszi világossá: Szeged sosem látott intenzitással fejlődik. S talán először van lehetősége és pénze is — bármily kevésnek érezzük olykor a rendelkezésünkre álló összegeket — a valóban át gondolt, átfogó városfejlesztésre.

Átfogó városfejlesztés. Nemcsak a fejlődés dinamizmusáról van szó; bár az intenzitás adatai is szívet-lelket melengetőek. Hiszen a IV. ötéves tervben az előzetes számítások szerint a tanács — lakások, utak, csatornák stb. —, az ipar, a tudományos intézetek, vállalatok összesen 15 milliárd forintot fordítottak és fordítanak fejlesztésre. Közvetve vagy közvetlenül, de Szeged fejlesztésére. Hatalmas össze-

szeg, aminek aligha akad párja a város történetében, hiszen a 15 milliárd messze meghaladja azt az összeget is, amit az előző ötéves tervben fordítottunk, fordíthatunk Szegedre.

Am az is igaz, hogy e dinamizmusnak mindennapjainkban sokszor hátrányát is érezzük. Így van ez a Szegedhez csatlakozott községek esetében is, amelyek városi színvonalú ellátást igénylenének, s ez gondokat okoz a városnak s a valamikori községeknek egyaránt. Egyelőre a csatlakozás csak jogilag rendezte a községek helyzetét, városiasodásuk sok évtizedes folyamat lesz. Az V. ötéves terv készítésekor már számolni kell és lehet a valamikori községekre, mint városrészekre. Máris megkezdődött az a folyamat, amelynek eredményeképpen Szeged fokozatosan betölti jelenlegi igazgatási határait, urbanus környezeté, egységessé építve ki a várost, amely több, mint a lakóterületek szűk határok közé szorított együttese. Megnyílt a lehetősége a valóban átfogó városfejlesztésnek, amelynek révén kiteljesedhet Szeged.

2

A lakásépítkezések is az egységes városszerkezet kialakítását segítik elő. A tömeges lakásépítkezéssel nyilván a körtöltésen belül kell maradni, a már meglévő út-, közmű- és közlekedési hálózatra csatlakozva. Egyelőre — részint a móravárosi olajfűtő miatt — északra tolódtott a lakásépítkezés: Tarján, Felsőváros, az Északi városrész és Rókus alkotnak majd egységes vá-

rosrészt, Szeged északi lakóövezetét. Am 1980 táján talán már Móravárosban — az olajtermelőtől nem érintett és közművekkel rendelkező részen — is megkezdődhet a lakásépítkezés, s ha az új híd elkészül, lehetővé válik Újszeged intenzív fejlesztése is.

Lakásépítkezés! Ebben az ötéves tervben több mint tízezer lakás épül Szegeden, de még mindig majdnem tízezer lakásigénylőt tartanak számon, lényegében ugyanannyit, mint öt esztendővel ezelőtt. Tízezer új otthon sem csökkentette tehát a lakásra várók számát, hiszen új családokat alapított a felnövekvő, fiatal nemzedék, nagy a város szívó hatása is, s a csatlakozott községek lakói is szerepelnek ezen a listán.

3

Még sok mindent idézhetnénk Papp Gyula előadásából: a sajnos nehézkesen haladó utépítések a gyermekintézmények fejlesztéséig stb. De ha az utépítések is nehézkesen haladnak, kárpolthatjuk magunkat Szeged egyik fűtőjárá építésének örömeivel: a nyáron elkészül a hajóállomás és a múzeum között a partfal egy szakasza, hogy végre igazán magunkénak érezhessük a Tiszát, a vízhez vezető új lépcsősorral. Így lesz a város részévé a folyó.

Lakóövezetek, üdülő- és iparkörzetek, utak állnak össze évtizedes munkával egységes városi rendbe. Szeged immár tag határok között fejlődhet, s jövője első szakasza a következő ötéves terv lesz.

Szávay István

Húsvétkor:

Megkezdődik az idegenforgalmi szezon

Gazdag programot kínál húsvétra az IBUSZ a bel- és külföldi turistáknak. Csak a

fővárosból eddig körülbelül 300-an jelentkeztek az egy-, két- és háromnapos vidéki túrákra. Különösen sokan keresik majd fel az utazási iroda autóbusszaival az Őrséget és Göcsejt, a tv Hazai esték sorozata nyomán ugyanis mind többen szeretnék megismerni ezeket a tájakat.

Húsvétkor az idei első nagyobb külföldi turistacsoportok is megérkeznek és ezzel kezdetét veszi az idegenforgalmi szezon. Eddig több mint 2500-an jelezték érkezésüket, jobbra Ausztriából és az NSZK-ból, A külföldi turistáknak — de a hazai közönségnek is — a Béke szállóban rendeznek vidám nemzetközi bált, több csoport pedig Bugacra látogat, ahol megismerkedhetnek a locsolkodás népszokásával. (MTI)

Új tejporgyár

Az állattenyésztéséről híres Rábaköz központjában, Csornán, pénteken felavatták az ország legnagyobb tejporgyárát. 130 millió forintos beruházással épült és

A ma kutatása — a holnap gyakorlata

Ha az elmúlt harminc esztendő társadalomformáló erőfeszítését vesszük számba, azokat az eredményeket, amelyeket elértünk, vagy ha csak az utóbbi évek kiemelkedő munkásikereire gondolunk, kézenfekvő a megállapítás; az egész ország alkotó kedve termi gyümölcsöt. Vitathatatlan, hogy a munkásosztály és pártja vezetésével óriási utat járt meg a szövetkezeti parasztság. Munka- és életkörülményeiben, szemléletében közeledik a munkásosztályhoz, termelési és közéleti tevékenységével a szocializmus építésének aktív részese. Pedig emlékezzünk csak a kezdet kezdetére, amikor az első szövetkezeti faluszerke kigúnyolták, a „csajka-rendszer” híveinek titulálták, vagy később is, amikor kisebb-nagyobb kanyarok tarkították a szövetkezeti mozgalom útját. Mindezek ellenére ma már Európa élvonalába tartozunk és tartozhatunk, bár kétségtelen, néhány figyelemzéstől jel arra készlet, koncentráltabban bányunk a termelőeszközökkel, a szellemi energiával, s miközben a szövetkezeti tulajdönt közelítjük az állami tulajdonhoz, a rendszeres termelékenység növeléséről, a korszerű módszerek elterjesztéséről sem feledkezhetünk meg.

A közös gazdaságokban a szocialista vonások további fokozásával, a szövetkezeti dolgozók műveltségének növelésével megteremtődött a talaja annak is, hogy a tudományos-technikai forradalom eredményeit egyre inkább felhasználják a gyakorlatban. Köztudott, a XI. kongresszus határozata is kimondja, hogy gazdaságpolitikánk az ötödik ötéves terv időszakában, a távlati célokkal összhangban, biztosítja gazdaságunk tervszerű és arányos fejlődését. Fő feladat a társadalmi termelés hatékonyságának az eddigieknél erőteljesebb növelése. Szép terveket tűzött népünk, országunk elé a kongresszus, elég megemlíteni, hogy 1976 és 1980 között az ipar termelése 33—35, a mezőgazdaságé 16—18 százalékkal növekszik majd terv szerint, ezt túlnyomóan a munka termelékenységével kell elérnünk. Nyilvánvaló, hogy a tervek valóra váltásáért szükséges hazánkban is; gyorsabb ütemben bontakozzék ki a tudományos-technikai forradalom, és párosuljon az a szocialista társadalom előnyeivel. Másképpen fogalmazhatnánk úgy is, hogy azt az utat járjuk továbbra is, amit a korábbi években kitapostunk, a termelési szerkezeteket korszerűsítjük, az anyagi-technikai bázis fejlődését gyorsítjuk, pártoljuk továbbra is az új technológiákat, a belső és külső erőforrásokat jobban, takarékosabban felhasználjuk, nem utolsósorban javítjuk a jövedelmességét. Nem szükséges részletezni, hogy ma a világgazdaságban olyan folyamatok játszódnak, amely sok szempontból új helyzetet teremtenek. Nem titok, hogy mennyire kiéleződött a nyersanyag- és energiaprobléma. Ettől a helyzettől nem lehet független a magyar népgazdaság sem. Reális az, ha hosszú távon számolunk ezzel, miközben szocialista tervgazdaságunk bizonyos

fokig kivédi ezek hatásait, mégis elengedhetetlen nagyobb figyelmet fordítani a világgazdaság folyamataira, bizonyos mértékig ehhez is alakítani gazdálkodásunkat.

Mezőgazdasági termelésünk eredményeit, sikereit nem csak a szövetkezeti formának, a termelőerők koncentrációjának köszönheti, de nyilvánvaló, hogy a tudománynak, a mezőgazdasági kutatásnak is. Kölcsönös hatásban állnak egymással, bár gyakran érezhetjük úgy, hogy az utóbbi esztendőben a gyakorlat mintha megelőzte volna a tudományt, egyes területeken elébe szaladt. Hazánkban több kutatóintézet segíti a nagyüzemi mezőgazdaságot. Közülük egy, az agrárgazdasági kutatóintézet, amely két évtizedes tevékenységre tekint vissza. Megalakításakor, 1954-ben, azt a célt tűzték az intézmény elé, hogy folytasson agrárgazdasági, közgazdasági és üzemgazdasági, illetőleg üzemszervezési tudományos kutatásokat, tanulmányok, javaslatok, szakvélemények kidolgozásával segítse a mezőgazdasági termelés irányító szervek gazdaságpolitikai intézkedéseinek tudományos megalapozását. Az intézet az alap kutatások és az alkalmazott kutatások területét egyaránt műveli.

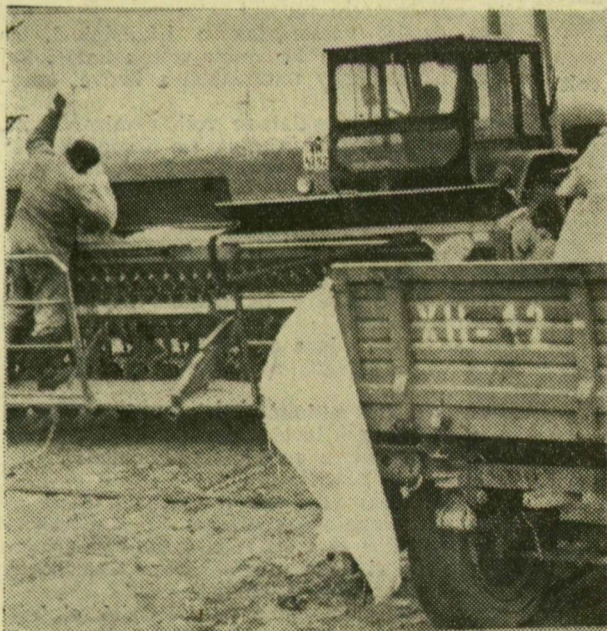
Az élelmiszeri nyersanyagok termelésének és feldolgozásának, és a lakosság élelmiszer-ellátásának közgazdasági törvényszerűségeit, összefüggéseit feltáró kutatásban növekvő fontosságú a termelési eszközök, a munkaerő hatékonyság felhasználása; a belföldi és nemzetközi élelmiszer-forgalom. Mindezek azt is jelentik, hogy a tudomány e fellegvára szoros és sokoldalú kapcsolatot tart fenn mind az állami gazdaságokkal, mind a termelőszövetkezetekkel. Sőt, a mezőgazdaságnak termelőeszközöket gyártó üzemekkel is.

Nyilvánvaló továbbá az is, hogy a mezőgazdaság iparosodásának, a korszerű élelmiszer-gazdasági integrációk kialakulásának törvényszerűségeit az intézet a KGST országainak intézeteivel együttesen, közösen kutatja. Az agrárgazdasági kutatóintézetben 218-an dolgoznak, közülük 72 kutató. A ma kutatása — a holnap gyakorlata. Ez egyre inkább megérett abban is, hogy évről évre többen keresik fel például ezt az intézetet is, külföldi kutatók, a szocialista országok szakemberei mellett nyugatnémet, francia, amerikai, spanyol, olasz, japán, angol kutatók. Természetes az is, hogy hazánkból egyre több kutató utazik hosszabb-rövidebb időre külföldi tanulmányutakra, hogy a jót, hasznosat hazahozza, s a tudomány „hajszálercekein” átadja a gyakorlatnak.

Az elmondottakból, s a kongresszus határozataiból is egyértelműen következik, hogy megnövekedett a tudomány felelőssége. Jó alapokat teremtettünk az elmúlt években, most már a gyümölcsöt is leszedjük a fákról. Gyorsuljon a tudomány áramlása a gyakorlatba. Ez is egyik módja, hogy reális, felelős, szép terveinket az elkövetkezendő években valóra váltsuk.

Sz. Lukács Imre

Vetik a borsót

Molnár József felvétele

A szeles március vége nem akadályozta meg a határ szorgos népét, s a Szeged környéki földek nagy lendülettel folytatódtak a tavaszi munkák. A talaj-előkészítő gépek után megindultak a vetőgépek is. A homokosabb, partosabb részekben jó talaj várta a magot. A szegedi Felsőabadulás Tsz-ben ezen a tavaszon 140 hektáron került földre a magborsó. A fontos és keresett növény jó pénzt hoz majd a közös gazdaságnak. Képünkön: vetik a magborsót.

Munkavédelem az ipari szövetkezetekben

A KISZÖV elnöksége tegnap, pénteken ülést tartott. Elsőként dr. Bálint János igazgatási és személyzeti vezető számolt be a káder- és személyzeti munkáról, a káderpolitikai elvek érvényesítéséről. A Szövetség az előírásoknak megfelelően segítette a szövetkezetek káder- és személyzeti munkáját. Jónak találta az elnökség a káderek kiválasztását és továbbképzését.

Hiányosak viszont a nyilvántartások, s további hiba, hogy a szövetkezeteknél — kettő kivé-

telével — a személyzeti elektromos, valamint a várható sárhelyi építő szövetkezetnél — függetlenített biztonságtechnikai megbízottat foglalkoztatnak, s más szövetkezeteknél is keresik ennek módját.

A munkahelyi körülmények kismértékben javultak; új üzemszert épített a Szegedi Építő, a Makói Cipez és a Szegedi Bördismű Szövetkezet. Ezekén a helyeken némileg enyhült a szövetkezeti iparra oly jellemző zsúfoltság. Egyre több gépet látnak el balesetvédelmi berendezéssel, ezzel javulnak a munka feltételei. Az elnökség hangsúlyozta, hogy a jövőben hatékonyabban kell dolgozni a szövetkezetek bizottságok munkavédelmi felelőseinek is. Jónak találta a munkavédelmi és szociális szakbizottságok tevékenységét.

Az elnökségi ülésen Horváth János, a KISZÖV elnöke foglalta össze az élelmiszeri, a gépjárműjavító és vitát,